

Sygn. akt V GC 862/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant: S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2015 r. w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

J. M.

przeciwko:

(...) S. A. w S.

o zapłatę 2.348,80 zł

I. uchyła wyrok zaoczny z dnia 14 stycznia 2015 r. i powództwo oddała

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.488,01 zł (dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt osiem złotych jeden grosz) tytułem zwrotu części świadczenia spełnionego na podstawie natychmiastwykonalnego wyroku zaocznego i oddała wniosek w pozostałym zakresie

III. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 794,34 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygnatura akt: V GC 862/14

UZASADNIENIE

J. M., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. M. z/s w B., pozwem z dnia 18 września 2014r. domagał się od (...) S.A. w S. zapłaty kwoty 2 348,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczoną od dnia 23 kwietnia 2014r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. Uzasadniając roszczenie powód podał, że E. G. umową z dnia 4 kwietnia 2014r. przeniosła na niego swoją wierzytelność względem ubezpieczyciela sprawcy szkody. Cedentka, jako poszkodowana w wypadku komunikacyjnym z dnia 20 grudnia 2013r., w którym uszkodzony został jej pojazd marki A. (...) o nr rej. (...) (szkoda częściowa), zmuszona była nająć samochód zastępczy na okres 16 dni. Powód, w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, w dniu 19 marca 2014r. wynajął poszkodowanej samochód marki S. (...), co potwierdzono umową najmu nr (...). W dniu 4 kwietnia 2014r. z tego tytułu powód wystawił poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 3 148,80 zł. Dysponując umową cesji powód zwrócił się do strony pozwanej o uregulowanie należności za najem pojazdu zastępczego, jednak ostatecznie zapłacono mu kwotę 800 zł, uznając za zasadny okres najmu wynoszący 5 dni. Jednocześnie pozwana obniżyła przyjętą przez powoda dobową stawkę najmu w kwocie 160 zł netto/dobę do kwoty 160 zł brutto (130,08 zł netto/dobę). Tym samym żądanie pozwu objęło należność uzupełniającą za najem pojazdu, tj. różnicę pomiędzy wartością faktury w kwocie 3 148,80 zł, a otrzymanym z tego tytułu odszkodowaniem w kwocie 800 zł, co daje kwotę 2 348,80 zł.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na pozew, która została zwrócona zarządzeniem z dnia 14 stycznia 2015r. (art.132 § 1 k.p.c.).

Wyrokiem zaocznym z dnia 14 stycznia 2015r. Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 348,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 kwietnia 2014r. oraz kwotę 735 zł tytułem kosztów procesu, jak również nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Strona pozwana złożyła w dniu 30 stycznia 2015r. sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym domagała się uchylecia orzeczenia oraz oddalenia powództwa w całości. Pozwana uznała co do zasady swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia szkodowego, jednak kwestionowała zasadność najmu zastępczego ponad okres przekraczający 5 dni. Podała, że szkoda miała charakter częściowy, przy czym pojazd poszkodowanej po szkodzie pozostawał jezdny i mogła ona korzystać z niego aż do czasu ustalenia terminu naprawy i zlecenia jej przeprowadzenia. Zatem w przekonaniu pozwanej za zasadną należy uznać wyłącznie rekompensatę obejmującą czas technologicznej naprawy pojazdu, a ten wyniósł max 2 dni (6,8 rbg). Nadto pozwana uwzględniła 2 dni na czynności organizacyjne i 1 dzień wolny od pracy. Dalej pozwana zarzucała rażące zawyżenie stawki najmu pojazdu zastępczego. W jej przekonaniu stawki rynkowe stosowane przez inne podmioty wynoszą 160 zł brutto, nie zaś 160 zł netto. Strona pozwana zarzucała też, że ewentualne odsetki za opóźnienie w zapłacie odszkodowania powinny być zasądzone od dnia wyrokowania – przywołała w tym zakresie wyrok SN w sprawie sygn. II CSK 635/10. Wreszcie pozwana zarzuciła, że żądana kwota odszkodowania nie stanowi wydatków rzeczywiście poniesionych przez poszkodowaną, skoro dokonała ona cesji wierzytelności na powoda, przy czym cesjonariusz jako wynajmujący w istocie uczestniczył w kształtowaniu wysokości żądanego odszkodowania, a tak wygenerowane roszczenie nie powinno korzystać z ochrony i w oparciu o art.5 k.c. może być korygowane.

W dniu 27 lutego 2015r. strona pozwana dokonała dobrowolnej zapłaty na rzecz strony powodowej kwoty 3 322,41 zł, obejmującej należność główną (2 348,80 zł), odsetki (238,61 zł) i koszty procesu (735 zł). Jednocześnie wskazała, iż zapłata nastąpiła na podstawie natychmiastwykonalnego wyroku zaocznego i wniosła, by Sąd w przypadku zmiany tego wyroku orzekł o obowiązku zwrotu przez powoda spełnionego świadczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 grudnia 2013r. należący do E. G. pojazd marki A. (...) o nr rej. (...) uległ uszkodzeniu na skutek kolizji drogowej. Ochrony ubezpieczeniowej sprawcy zdarzenia (OC posiadaczy pojazdów) udzielało (...) S.A. w S..

(Dowód: - okoliczności bezsporne)

Poszkodowana zgłosiła szkodę stronie pozwanej w dniu 23 grudnia 2013r. i w dniu 7 stycznia 2014r. ubezpieczyciel przeprowadził pierwsze oględziny pojazdu i sporządził kosztorys, w oparciu o który wypłacił w dniu 16 stycznia 2014r. odszkodowanie w kwocie 1 864,11 zł. Następnie w dniu 7 lutego 2014r. sporządził nowy kosztorys i przyznał dopłatę do odszkodowania w kwocie 492,37 zł.

Ponieważ szkoda miała charakter częściowy i pojazd pomimo uszkodzeń pozostawał jezdny i mógł być użytkowany przez poszkodowaną, zleciła ona jego naprawę dopiero w dniu 19 marca 2014r.

(Dowód: - okoliczności bezsporne;

- decyzja strony pozwanej z 16.01.2014r., k.124;

- kosztorys z 7.02.2014r., k.114v.-115;

- decyzja strony pozwanej z 7.02.2014r., k.125;

- opinia biegłego sądowego T. G., k.169;

- zdjęcia pojazdu na płycie CD, k.100)

W dniu 19 marca 2014r. poszkodowana najęła od J. M., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. M. z/s w B., pojazd zastępczy marki S. (...) za kwotę czynszu 160 zł netto za dobę.

Pojazd miał zapewnić poszkodowanej zwykle możliwości funkcjonowania w życiu codziennym.

(Dowód: - umowa najmu nr (...), k. 20 akt,

- protokół wydania pojazdu, k. 21-22 akt,

- dowód rejestracyjny najętego pojazdu, k.23;

- oświadczenie poszkodowanej, k.33 akt)

Naprawa pojazdu została dokonana przez firmę (...), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. (...) z/s w U.. Przeprowadzono ją w okresie od 19 marca 2014r. do 4 kwietnia 2014r. Oprócz wykonywania prac blacharsko – lakierniczych na czas pozostawiania pojazdu w warsztacie – według oświadczenia jego właściciela - miało również wpływ sporządzenie właściwego kosztorysu naprawy lub dokonanie korekt do kosztorysu przedstawionego przez towarzystwo ubezpieczeniowe oraz zamówienie części do uszkodzonego pojazdu.

(Dowód: - oświadczenie z 4.04.2014r., k.34)

W dniu 15 kwietnia 2014r. strona pozwana ustaliła kolejną dopłatę do należnego poszkodowanej odszkodowania za naprawę na kwotę 4 321,20 zł i zapłaciła ją bezpośrednio na rachunek A. O. (...) z/s e U. (najpewniej po cesji wierzytelności pozwanej na jego rzecz).

(Dowód: - decyzja strony pozwanej z 15.04.2014r., k.127)

W dniu 4 kwietnia 2014r. poszkodowana zwróciła wynajmującemu pojazd zastępczy.

Po upływie 16-dniowego okresu wynajmu, w dniu 4 kwietnia 2014r. powód wystawił poszkodowanej fakturę VAT nr (...) na kwotę 3 148,80 zł, płatną do dnia 18 kwietnia 2014r.

(Dowód: - faktura VAT nr (...) z 4.04.2014r., k.24)

W dniu 4 kwietnia 2014r. powód zawarł z E. G. umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem było roszczenie poszkodowanej względem strony pozwanej o zapłatę odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego.

Na podstawie tej umowy powód zgłosił pozwanej w dniu 8 kwietnia 2014r. do rozliczenia swoje roszczenie w kwocie 3 148,80 zł.

(Dowód: - umowa przelewu wierzytelności nr (...), k. 18 akt;

- pisma powoda z 4.04.2014r. z dowodem doręczenia, k.19, 25-26)

Powód uzyskał od strony pozwanej odszkodowanie z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 800 zł, obejmujące stawkę 160 zł brutto (130,08 zł netto/dzień) – jako stawkę rynkową stosowaną przez renomowane wypożyczalnie (...) (...) a (...), (...) a (...), G. (...) a (...)) - i uznany przez ubezpieczyciela za zasadny okres 5 dni najmu (2 dni technologicznej naprawy + 2 dni organizacyjne + 1 dzień wolny od pracy).

Przyznane odszkodowanie zostało przekazane na konto bankowe powoda w dniu 10 kwietnia 2014r.

(Dowód: - decyzja ubezpieczeniowa z 9.04.2014r., k. 27-28 akt,

- potwierdzenie przelewu, k. 29 akt)

Zasadny okres najmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną wynosił 8 dni, w tym 3 dni związane z pozyskaniem części zamiennych, 3 dni jako technologiczny czas naprawy, 1 dzień na odbiór pojazdu i 1 dzień wolny (niedziela 23 marca 2014r.).

Stosowana przez powoda dobową stawka najmu za pojazd marki S. (...) nie jest stawką rażąco wygórowaną w stosunku do cen rynkowych.

(Dowód: - opinia biegłego sądowego T. G., k.164-171, 198-199)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie co do kwoty 774,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 kwietnia 2014r. (na dzień 27 lutego 2015r. wyniosły one 60 zł). Ponieważ jednak strona pozwana zapłaciła w toku sporu w dniu 27 lutego 2015r. na podstawie natychmiastwykonalnego wyroku zaocznego całą dochodzoną należność wraz z odsetkami i kosztami procesu (łącznie 3 322,41 zł), to na podstawie art.338 § 1 k.p.c. w wyroku z dnia 2 grudnia 2015r. orzeczono o zwrocie przez powoda na rzecz strony pozwanej kwoty $3\ 322,41\ \text{zł} - 774,40\ \text{zł} - 60\ \text{zł} = 2\ 488,01\ \text{zł}$.

Bezsporna w sprawie była okoliczność odpowiedzialności strony pozwanej za skutki szkody komunikacyjnej z dnia 20 grudnia 2013r. Bezspornym było również, że poszkodowana najęła u powoda pojazd zastępczy na okres 16 dni. Po zakończeniu najmu poszkodowana scedowała na niego swoją wierzycelność względem pozwanej z tytułu odszkodowania obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego. Nie zasługiwał w tym zakresie na uwzględnienie zarzut pozwanej dotyczący braku poniesienia przez poszkodowaną rzeczywistych wydatków na najem, a więc w istocie zarzut nie poniesienia szkody i braku legitymacji procesowej powoda, albowiem w okolicznościach sprawy za szkodę należy uznać samo zwiększenie się po stronie poszkodowanej pasywów, co nastąpiło poprzez zaciągnięcie przez nią zobowiązania z tytułu czynszu najmu. Poszkodowana niewątpliwie użytkowała bowiem pojazd powoda przez okres 16 dni, do czego podstawę stanowiła zawarta przez te strony umowa najmu. Natomiast pozwana nie udowodniła ani nawet wprost nie twierdziła, iż owo zaciągnięcie zobowiązania przez E. G. miało charakter fikcyjny, pozorowany. Tym samym jako bezpodstawną należało uznać ocenę pozwanej, że poszkodowana nie poniosła szkody, gdyż ta powstałaby co do zasady dopiero w momencie dokonania przez nią faktycznego wydatku w postaci zapłaty czynszu najmu.

Strona pozwana zarzucała nadto, że stawka czynszu, wynikająca z umowy poszkodowanej z powodem, winna podlegać korekcie do stawek rynkowych. W jej przekonaniu stawkę rynkową w odniesieniu do istotnego pojazdu stanowiła bowiem kwota 160 zł brutto/dzień, nie zaś kwota 160 zł netto/dzień. W przekonaniu Sądu pozwanej nie udało się udowodnić tak postawionej tezy. W szczególności z opinii biegłego sądowego T. G. wynikało, że w warunkach lokalnych miasta B. istnieje wypożyczalnia samochodów jedynie w firmie powoda, a w pobliskim D. w firmie Centrum (...) sp.j. T. K. (1), T. K. (2), gdzie dobową stawkę najmu dla pojazdów klasy C/C+ wynosi 172,20 zł brutto (140 zł netto). Biegły wskazał też na inne wypożyczalnie zlokalizowane w W., we W. i w J., w których zdarzają się podobne lub znacznie wyższe stawki najmu, przy czym wskazał, że gdy doda się do nich koszty operacyjne/ dostarczenia samochodu do miejsca zamieszkania pozwanej, to każdorazowo odpowiadają one tej w firmie powoda bądź ją przekraczają. Dodatkowo powód przedstawił w sprawie potwierdzające tę okoliczność cenniki konkurencyjnych firm (k.35-38). W konsekwencji Sąd ustalił, że stawka czynszu stosowana przez powoda nie jest stawką zawyżoną, a już na pewno nie rażąco zawyżoną - zatem uwzględnił w rozliczeniu stawkę wynikającą z umowy powoda z poszkodowaną.

Najistotniejszy w postępowaniu był jednak zarzut dotyczący długości okresu najmu zastępczego. Sąd ustalił w tym zakresie – na podstawie opinii biegłego sądowego T. G. – że zasadny okres najmu wynosił max. 8 dni, w tym 3 dni związane z pozyskaniem części zamiennych, 3 dni jako technologiczny czas naprawy, 1 dzień na odbiór pojazdu i 1 dzień wolny (niedziela 23 marca 2014r.). Sąd zważył, że skoro poszkodowana użytkowała uszkodzony nieznacznie pojazd aż do momentu pozostawienia go w warsztacie (tj. w okresie od 20 grudnia 2013r. do 19 marca 2014r.), to zdecydowanie miała czas na dogodne zorganizowanie procesu naprawy, w tym poczynienie z zakładem naprawczym

uzgodnień ograniczających do minimum potrzebę pozostawiania pojazdu w warsztacie – co odpowiada zasadzie minimalizacji szkody. Jednocześnie zasadnie biegły podawał, że trudno oczekiwać od wykonawcy naprawy, aby posiadał w swoich magazynach części do hipotetycznych napraw różnych pojazdów, przy czym dostrzec należało, że sprowadzenie tych części przed 19 marca 2014r. mogło stanowić ryzyko dla zakładu w sytuacji, gdyby uszkodzona ostatecznie zleciła naprawę innemu podmiotowi. Stąd uwzględniono przyjęte przez biegłego 3 dni oczekiwania na części zamiennie. Z drugiej strony powód nie udowodnił, iż w okolicznościach sprawy zakład (...) nie mógł pozyskać niezbędnych części zamiennych w takim właśnie terminie, a wskazany przez niego 16-dniowy okres naprawy budził wątpliwości, gdyż nie wskazano precyzyjnie, jak długo faktycznie oczekiwano na części, przy czym tak długi okres miał być powiązany również z okolicznością sporządzenia kosztorysu naprawy/ jego korekty, podczas gdy odszkodowanie zostało wypłacone pozwanej na podstawie oględzin i kosztorysu sprzed zlecenia naprawy, a jego dopłata nastąpiła już po naprawie w dniu 15 kwietnia 2014r. (k.127) i to bezpośrednio na rzecz A. O. - najpewniej na podstawie cesji wierzytelności w tym zakresie i w oparciu o wartość wynikającą z wystawionej przez A. O. faktury Vat nr (...) (nie zaś w oparciu o skorygowany kosztorys). Zresztą kosztorys przedstawiony A. O. do weryfikacji został wystawiony 19 lutego 2014r. (k.61-62), a więc przed zleceniem naprawy – jego korekta nie mogła zatem tak znacznie wydłużać uzasadnionego okresu naprawy.

Mając na względzie powyższe, a także wyrażoną w art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art.13 ust.2 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) zasadę pełnego odszkodowania oraz zasadę minimalizacji szkody, powództwo należało uznać za zasadne jedynie co do kwoty 774,40 zł (dopłata do stawki 160 zł netto za 5 dni + 3 dodatkowe dni) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 23 kwietnia 2014r. (na dzień 27 lutego 2015r. wyniosły one 60 zł). Ponieważ jednak – jak już wcześniej wskazano - strona pozwana zapłaciła w toku sporu w dniu 27 lutego 2015r. na podstawie natychmiastwykonalnego wyroku zaocznego całą dochodzoną należność wraz z odsetkami i kosztami procesu (łącznie 3 322,41 zł), to na podstawie żądania pozwanej, opartego na art.338 § 1 k.p.c., w wyroku z dnia 2 grudnia 2015r. orzeczono o zwrocie przez powoda na rzecz strony pozwanej kwoty 3 322,41 zł – 774,40 zł – 60 zł = 2 488,01 zł.

Odsetki ustawowe uwzględniono na podstawie art. 481 k.c. (zapłata niespornej części odszkodowania za najem zastępczy nastąpiła w dniu 10 kwietnia 2014r.). Sąd nie znalazł w tym zakresie podstawy do uwzględnienia stanowiska pozwanej, zgodnie z którym powinny być one uwzględnione dopiero od dnia wyrokowania. W szczególności przywołany w tym zakresie wyrok SN w sprawie sygn. II CSK 635/10 dotyczy sytuacji, gdy ustalenie odszkodowania następuje według cen z chwili wyrokowania, które są wyższe od występujących wcześniej. Tylko w takiej zatem sytuacji moment ustalenia odszkodowania przez Sąd odpowiada początkowi opóźnienia się dłużnika w zapłacie odszkodowania ustalonego według tych wyższych cen i w konsekwencji dopiero od chwili wyrokowania można zasądzić od niego odsetki za opóźnienie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., jak w pkt III wyroku, przyjmując, że powód wygrał niniejszy spór w części wynoszącej 33 %, a pozwana w części 67 %. Skoro zatem powód poniósł koszty obejmujące opłatę stosunkową od pozwu (118 zł) i koszty zastępstwa prawnego według minimalnej stawki wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (617 zł), to wygrał z nich 242,55 zł. Z kolei strona pozwana poniosła koszty obejmujące koszty zastępstwa prawnego według minimalnej stawki wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (617 zł) oraz wydatki postępowania związane z wynagrodzeniem biegłego (830,54 zł + 100,06 zł = 930,60 zł), z czego wygrała 1 036,89 zł. W konsekwencji zasądzono od powoda na rzecz strony pozwanej różnicę w kwocie 794,34 zł.